

ע"פ 6928/16 - מדינת ישראל נגד כרם נופל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6928/16

לפני:
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט מ' מזוז

המעוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: כרם נופל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז מיום
11.07.2016 בת"פ 44569-02-14 שניתן על ידי כבוד
השופטת מ' ברנט

תאריך הישיבה: כ"ד בניסן תשע"ז (20.4.17)

בשם המעוררת: עו"ד ורד חלאווה

בשם המשיב: עו"ד חאלד סואלחי
בשם שירות המבחן למבוגרים: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

1. אמנם לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בעונש שהושת על נאשם בערכאה הדיונית. התערבות כזו שמורה למקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת מרמת הענישה הראויה והנוהגת במקרים דומים [ראו: ע"פ 3091/08 טרייגר נ' מדינת ישראל פסקה 11 וההפניות שם (29.1.2009); ע"פ 8280/15 גולאני נ' מדינת ישראל פסקה 8 (28.3.2016)].
2. המשיב שלפנינו הודה בביצוען של עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה; נהיגה בשכרות; נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש; אי ציות לאור אדום ברמזור; והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, והורשע בביצוען של עבירות אלה במסגרת הסדר טיעון שנעשה לאחר תחילת שמיעת הראיות.
3. המשיב נהג ברכבו, כשהוא מסיע עמו קטינה, לאחר ששתה לשוכרה וודקה עם חברו. במהלך מרדף שהתנהל, בו דלקו אחריו ניידות משטרה, הוא (בין היתר) חצה שתי צמתים מרומזרים באור אדום, פגע בשתי ניידות משטרה וברכב נוסע. לאחר שפגע בניידת משטרה והרכב נעצר ניסה להימלט רגלית מהשוטרים, וכשהשיגו אותו התנגד לכבילתו ולמעצרו בעודו בועט ברגליו.
4. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של בין 20 ל-40 חודשי מאסר, וגזר על המשיב 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פסילת רשיון נהיגה לשנתיים מיום השחרור ממאסר וקנס בסך 3,000 ש"ח (או 15 ימי מאסר תמורתו), תוך שהוא נותן משקל מיוחד לגילו הצעיר של המשיב (היה בן 19 בעת ביצוע העבירות), לכך שלא נפתחו נגדו תיקים פליליים חדשים, לכך שהיה משוחרר מאז האירוע ולסיכויי שיקומו.
- יצוין כי המשיב צירף שני תיקים נוספים שעמדו נגדו והוא הודה והורשע במיוחס לו בהם (בראשון, הורשע בעבירות של גניבת כרטיס חיוב ובהונאה בכרטיס חיוב; ובשני, הורשע בביצוע שתי עבירות של החזקת נכס חשוד כגנוב).
4. תסקירי שירות המבחן בעניינו של המשיב שהונחו לפני בית המשפט המחוזי מלמדים על כך שהמשיב התקשה להכיר בצורך לעבור הליך טיפולי ולהתנתק מקשריו עם גורמים שוליים; לא נקט בהליך ממשי לטיפול בנושא של צריכת האלכוהול; והתקשה להתייחס לעבירות תעבורה נוספות שבוצעו על ידו לאחר האירוע מושא כתב האישום (נהיגה ללא חגורת בטיחות; ונהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת).
- מתסקיר עדכני בעניינו של המשיב שהונח לפנינו עולה, כי הוא השתלב בבית הסוהר במחלקה שיקומית לטיפול בנפגעי סמים ואלכוהול, בשלב "מתחילים" (שהינו שלב ראשון בין שניים בהליך הטיפולי). עוד עולה מתסקיר זה, כי המשיב נפלט בשלב מסוים מהמסגרת הטיפולית אך שב ושולב בה. שירות המבחן הדגיש את התרשמותו מדפוסי התנהגות אימפולסיביים, התמכרותיים ושוליים, וסבר כי ריצוי המאסר מהווה עבור המשיב "מסגרת מארגנת ומציבת גבולות לעריכת שינוי".
5. המערערת טוענת כי מתחם הענישה שנקבע במקרה דנן והעונש שהושת על המשיב הינם מקלים יתר על המידה, בהתחשב בעבירות שבביצוען הודה והורשע. לביסוס טענות אלה הציגה המערערת פסיקה התומכת בגישתה.

6. המשיב טוען כי יש בפסיקה מקרים שבהם הושתו עונשים דומים ואף קלים יותר על מי שביצעו עבירות דומות, ומדגיש כי במקרה זה אין להתעלם מכך שהמשיב הוא בגיר צעיר שנסיבותיו האישיות מצדיקות הותרת העונש שהושת על כנו, עונש שלטעמו הינו עונש ראוי. עוד נטען כי מחוות דעת קרימינולוגית פרטית שהגיש (שהמליצה לבכר את אינטרס השיקום ולשלב את המשיב בטיפול קבוצתי ופרטני) וכן מתסקירי שירות המבחן מסתמנת מגמה של הכרה בצורך בטיפול ובשיקום, ונכונות המשיב להשתלב ולהתמיד בהליך שיקומי טיפולי.

7. בשנים האחרונות ניכרת מגמה של החמרה בענישה בהתייחס לעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, המבוצעות על ידי עבריינים המסכנים את שלום הציבור בנהיגה פראית ומסוכנת [ראו, למשל: ע"פ 5981/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי, פסקה 17 והאסמכתאות המוזכרות שם (5.7.2016)]. הדברים יפים לגבי מי שנהג כשברשותו רישיון נהיגה בר תוקף ועל אחת כמה וכמה לגבי מי שנהג בזמן פסילה. הדברים נכונים לגבי מי שנהג כשהוא אינו תחת השפעת סמים או אלכוהול, אך בוודאי לגבי מי שנהג כשהוא נתון תחת השפעת סמים או אלכוהול.

8. אנו סבורים כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי הנכבד הינו נמוך מהמתחמים שנקבעו לאחרונה בפסקי דין במקרים דומים. יתר על כן, עונש המאסר בפועל שהושת על המשיב הינו עונש קל יתר על המידה, אף בהתחשב בגילו הצעיר ובנסיבותיו האחרות. התחשבות בית המשפט המחוזי בשיקולי שיקום בנסיבות המקרה דנן, הייתה גבוהה מכפי שאנו סבורים שנכון היה לעשות.

9. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ודברי נציגת שירות המבחן ולאחר עיון בפסיקה שהונחה על ידי באי כוח הצדדים לפנינו, אנו רואים לנכון לקבל את ערעור המדינה ולהחמיר בעונשו של המשיב. בשים לב לכך שבית משפט שלערעור אינו נוהג למצות את הדין עם נאשם, ראינו לנכון להחמיר בעונשו החמרה מתונה יחסית, כך שהוא יירצה 24 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

שאר רכיבי העונש יעמדו בעינם.

אנו תקווה שהמשיב יתמיד בהליך השיקומי-טיפולי בבית הסוהר.

ניתן היום, כ"ד בניסן התשע"ז (20.4.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

